

Božidar se je odmaknil daleč na drugo stran, a jaz sem sedel pri oknu in gledal okolico. Vele, da je to zoprna okolica, ali meni ni, saj je bolgarska! Res so hiše male, ali meni se zde zanimive radi posebne bolgarske stavbe. Zemlja je, dokler oko nese, valovita, dobro obdelana, njive se vrste z gozdiči, livadami in pašniki, po katerih se pasejo črede. Pred leti se je tu košatila nepregledna hraščina, katero pa so Turki posekali in v Carjigrad zvozili za gradnjo brodov. V štiridesetih letih, ako Bog dade, hočejo se posekani prostori zopet zarasti s sadunosnim drevjem. Bolgarska sela so prav taka, kakoršna so do Ruščuka, in nehote odvrtaš oči od pomilovanja.

Na postaji Šejtandžiku so vreli potniki v malo hišo, tudi mi smo stopili za njimi z radovednostjo. Grizli so in se davili nad bifteki. Mi smo hoteli boljše jesti, zato smo kupili od nemške strežnice pečeno piščico, sira, kruha in steklenico šomlavca, kolikor gre na tri osebe; dali smo za vse vkup pet frankov. Potem smo hiteli koj nazaj v kupé, ker stražar je že držal zvonec, da pozvoni na odhod. Razgrnili smo novine pa začeli mej smehom in vsakovrstnimi šalami srečno zobati ono mrvice hrane, in jo zalivati iz skupne steklenice. Midva z Božidarom sva se obrisala ob novine, Francozinja pa ob krilo, kakor naše kmetice.

Čim bolje smo se bližali Varni, tem živejše je Francozinja, ki je že več potov tu se vozila, pripovedovala o divoti Bosfora in o množini brodov v Carjigradu. V misel pa je vzela tudi strahote ob vkrcavanju na parobrod v Varni. Kmalu smo obstali na lepem kolodvoru, a Varne še nismo ugledali.

(Dalje prihodnjič.)

Kratkočasno berilo.

Iz kmetov v mesto.

(Slika iz življenja naših dni.)

(Konec.)

Cenko je res šel nekoliko korakov naprej; — v njegovem osrčju vrelo je, kot stopljena ruda v žarečem plavežu. Pa, — skušnjava je bila preveč velika. Se bom že na kaki način izvil iz kleš, saj je viditi dober človek, djalo je sam pri sebi, vrne se nazaj, stopi v „šnopsarijo“, in se hoče vnesti k stranski mizici. Tajni redar ga vabi naj sede k njemu. „Nisem nič kaj pri denarjih“, odvrne plašno Cenček. Ali vohunasti in zviti redar mu prilizneno odvrne: „E, kaj to! — danes je moj rojstni dan, nenavadno židane volje sem, le brez skrbi ga pij; vse plačam jaz.“ Cenček si ni dal veliko prigovarjati, kozarec za kozarcom prekucne, redar pa mu lukavo nalija. Sicer mu je bilo s pričetka nekako tesno pri srcu, pa bolj ko je pil, bolj je zginjevala otožnost. „Vi ste pa vendar le blaga duša,“ pravi Cenko svojemu navideznemu prijatelju, „pa tudi zali človek, kakor jih ima mesto malo enacih.“ Redar se skrivaj tiho namuzne, potem pa lokavo pravi: „E, Cenko! kaj jaz; — no, pa če ti

prav pritrdim, kar praviš, smem pa zraven reči, da tudi ti se smeš ponašati kot eden najlepših fantov na dalječ okrog. Mislim, da marsikateri deklici si že zklodil možgane, in da sploh moraš imeti pri ženskah ogromno srečo.“ — „Da!“ odvrne Cenko ponosno, „res je tako! Marsikatero sem že speljal na led! V ogenj bi šle za me; — vse storijo za me! — — —“

In preden je pretekla ura, dosegel je tajni redar svoj namen. Cenko vjel se je, in svojo ljubico — izdal.

V.

Naslednje jutro pride redar z poklicom za Jerico, da mora nemudoma na policijo. Prestrašila se je in obledela, a kmalo se zopet osrčila in sledila redarju. Da je izdana, se ji še sanjalo ne bilo, ker jej je Cenko vedno zatrjeval, da zna molčati, kakor grob. Pa, — revica je preveč vrjela in svojemu zapeljivcu zaupala. Dana je bila v zapor in pričela se z njo stroga preiskava.

Opoldan je Cenček, ki je bil prespal to, kar so prejšnji večer govorile njegove pijane usta, skrivaj pričakoval Jerice pri vodnjaku. Pa, — ni je bilo. Ko hoče togoten odhajati, češ: danes me pa bo zopet pustila stradati, stopi k njemu čvrsti redar, — zdajci se mu pridruži še drugi, in odpeljeta tudi njega v zapor. —

Preiskava je bila kmalo dokončana! —

VI.

„Juter bo glavna obravnava“, reče necega večera jetničar Cenkotu; „juter se bosta tedaj z ljubico zopet vidila iz lica v lice, in postavljena si eden drugemu nasprot.“ Cenko kakor od gada pičen šine kvišku, in zakriči. „No! — le umiri se!“ reče hladnokrvno jetničar; — „Jerica je bila dozda poštena, v preiskavi je tudi povedala vse po pravici in resnici; več ko dve leti ječe ji bo javljne prisojeno. To pa je gotovo, da se juter z ljubico zopet vidita.“ — Strašansko razburjenega jetničar zapusti. Jetniki v sosednih zaporih slišali so ga celo noč divjati in besniti po njegovi ječi; — prot jutru je vse vtihnilo. —

Ko ob določeni uri pride jetničar po Cenkota, da bi ga odvedel pred sodbo, najde ga — mrtvega; — na jermenu svojih hlač bil se je obesil. — So ga li gnale v žalostni samomor obupnost, huda vest ali pa strah, nasprot postavljen biti zapeljani deklici, katero je pahnil v toliko sramoto in ječo, kdo ve?

Ljudje pa, ki so Cenkota dobro poznali, djali in govorili so: „Sodnike je prehitil; — če bi bil še kaj časa živil, prišel bi bil tako kot tako gotovo na vislice za katere je bi že zdaj zrel, kakor mehka hruška. Bog bodi milostljiv njegovi grešni duši!“ —

L.

Deželni odbor.

V seji dne 31. januarja t. l. baval se je deželni odbor z razvrtitvijo učiteljskih služb v plačilne vrste po določilih zakona z dne 29. novembra 1890. l., dež.

zak. št. 23. Dotični sklepi prijavili so se deželnemu šolskemu svetu v primerno končno rešitev.

Nadaljevalna gradnja Bogenšperške ceste po sklepu deželnega zbora v zadnjem zasedanju izročila se je gospodu Antonu Koprivnikarju, posestniku v Litiji.

Deželni odbor je za svoja zastopnika v okrajnem cestnem odboru Zatiškega skladovnega okraja imenoval g. Jakoba Lukana, okrožnega zdravnika v Št. Vidu in g. Janeza Bartola, hišnega posestnika in občinskega svetovalca v Višnjigori.

Članom c. kr. okrajnega šolskega sveta za politični okraj Radovljiški mesto odstopivšega vojaškega duhovnika v p. g. Fr. Čarmana, ki se je preselil v Haasberg na Notranjsko, imenovan je bil g. Benjamin Schuller, posestnik in občinski svetovalec v Kropi.

Deželni odbor je pritrdil, da se napravi pri šoli v Leskovci na Dolenjskem jedna vsoporednica.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z najvišjim odločilom z dne 8. januarja t. l. potrdilo sklep deželnega zbora kranjskega, da je za l. 1891. v delno pokritje nedostatka pri normalno šolskem zakladu pobirati deset-odstotno deželno priklado na polni predpis vseh direktnih davkov z vsemi državnimi dokladami vred.

Razpisana so pri zgradbi deželnega gledališča v Ljubljani mizarska, ključarska, steklarska in pleskarska dela. Natančnejši pogoji zvedo se pri deželnem stavbinskem uradu v Ljubljani, pismene ponudbe pa je deželnemu odboru predložiti vsaj do 23. februarja t. l.

Deželni odbor dovolil je dalje na podstavi zakona z dne 11. maja 1888, dež. zak. št. 14 (§ 79 občinskega reda kranjskega) pobiranje priklad sledečim občinam:

Hrenovica, v davčni občini Rakulek 15 % na neposredne davke za občinske potrebščine in 8 % za stvarne šolske potrebščine, skupaj 23 %.

Koče, v kočevskem sodnem okraji, 18 % na neposredne davke za dovažanje gramoza na cesto Reka-Gotenica.

Sv. Ana pri Trziču na neposredni davek 10 % za občinske in šolske potrebščine, 49 % za zgradbo župnijskega dvorca v Trziču.

Sv. Katarina pri Trziču na neposredni davek 10 % za občinske in šolske potrebščine, 49 % za zgradbo župnijskega dvorca v Trziču.

Horjul na neposredni davek 10 % za občinske potrebščine in 10 % za razširjenje šole.

Godovič na neposredni davek 10 % za občinske in 8 % za šolske potrebščine.

Bohinjska Bistrica na neposredni davek 18 % za občinske in šolske potrebščine.

Novo mesto na neposredni davek 25 % za občinske potrebščine.

Šmartno v sodnem okraji kamniškem na neposredni davek 5 % za občinske potrebščine in 32 % za šolsko zgradbo.

Hrušovka v sodnem okraji kamniškem na neposredni davek 2 % za občinske potrebščine, 10 % za ubožni zaklad in 32 % za šolsko zgradbo.

Mengeš na neposredni davek 10 % za občinske in stvarne šolske potrebščine in 15 % za šolsko zgradbo.

Dovsko na neposredni davek v davčnih občinah Kleče in Podgora 8 % za občinske potrebščine na 25 % za zgradbo šole v Dolu; v davčnih občinah Dovsko, Peteline, Vinje in Snožet 8 % za občinske potrebščine in 12 % za popravo županijskega dvorca pri sv. Heleni.

Metlika na neposredni davek 25 % za zgradbo šole.

Naši dopisi.

Iz Železnikov, 9. februarja. (Podpora.) Da nemudoma vstrežem željam nekega tukajšnjega jako zvedenega gosp. pisatelja, ki me je hotel smešiti s tem, ker je v svojem dopisu od tod v „Slovencu“ št. 30 med drugim izrazil „upanje, da se bodo tudi pri nas zboljšale razmere, in da bode neki tukajšnji dopisnik imel zanimivejše predmete za svoje dopise, kakor le vreme in sneg“, naj mu bode povedano: da je moj dopis v v 4. listu „Novic“ vendar le imel kolikor toliko vreden vspeh. Neki neimenovani gospod dobrotnik iz Ljubljane je namreč poslal tukajšnjemu županstvu 10 gld. za razdelitev med one kovaške rodbine, ki so vsled zmrzave v naj večji bedi. Po zaslišanji in porazumljenji z gg. delodajalci bode danes g. župan razdelil to podporo tako, da dobi 20 siromakov po 50 kr. Izrečena naj bo za to neimenovanemu gosp. dobrotniku v imenu županstva in obdarovancev najtoplejša zahvala, ter tisočkratni „Bog plačaj!“

Kako omenjeni „Slovenčevi“ gosp. dopisnik tukajšnje razmere slabo pozna, in na koga more opirati on svoje upe, da se bodo taiste zboljšale, (kar bi pač vsi stanovniki od prvega do zadnjega z največjem veseljem pozdravili.) poročati hočem o priliki. L.

Iz Ljubljane. — C. kr. deželna vlada v Ljubljani poslala je trgovski in obrtnijski zbornici oglas tržaškega mestnega magistrata, da so se v vaseh Opčina in Bazovica, v tržaški okolici dovolili mesečni semnji. Ti vrstili se bodo v sledečem redu in sicer: Na Opčini bode semenj vsakega 20. januarja, marcija, maja, julija, septembra in novembra; v Bazovici pa vsakega 20. februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra in decembra. Ko bi se pa primerilo, da bi prišel tak semenj na nedeljo ali kak praznik, vršil se bode prvi nedelji ali prazniku sledeči delavnik. Na teh semnjih prodajala se bo vsakovrstna živina in različno drugo blago, kakor na pr. manufakturno blago, obleka, hišna in gospodarska oprava, sploh vse, kakor je na enakih semnjih navada.